

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Dílna Mosty k porozumění

Výukový program pro žáky SŠ: Sdílení příběhů 2.

1. Promítnutí videospotu: PŘEDSUDEKY NEHEZKÝ

2. První dojem

Cíl:

- žáci se navzájem lépe poznají
- žáci si osvojí princip prvního dojmu

Časová dotace: 20 minut

Pomůcky: vytištěná tabulka pro každého žáka, psací potřeby

Charakteristika aktivity:

Po zhlédnutí spotu vyplní každý žák níže – smyslem je doplnit první asociace, které má k protagonistovi/protagonistce ve videospotu: **Jak na něj protagonist(k)a působil, jak mu připadal/a, jaké má podle něj vlastnosti** apod. Na závěr nechá žáky přečíst některé z výroků, nechá je porovnat, zda mají podobné odpovědi. Vybere pár příkladů, na kterých ilustruje první dojem.

Ptá se například:

- **Jak se vám tabulka vyplňovala? Jaké ve vás vyvolala za pocity?**
- **Z čeho jste vycházeli při hodnocení protagonist(k)y?**
- **Co vás vedlo k označení někoho za... ?** (dá se doplnit příklad z odpovědí žáků)

(Školitel může uvést informaci, že rychlé hodnocení člověka, kterého vidíme poprvé, nazýváme **první dojem**. Dá se doplnit i informace, že jde o přirozenou reakci a že touto technikou zkoušíme vědomě „podchytit“ první dojem z druhých lidí).

Dále se ptá:

- **Napadne vás situace, která by ilustrovala první dojem?** (Může to být i situace, kdy někdo posuzoval vás). **Jaké to pro vás bylo?**
- **Má první dojem nějaká rizika? Někjaké výhody? Jaké?**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Jak na mě působil protagonista/tka:

Překvapilo mě	Připomíná mi ...	Vypadá
Je....	Zdá se mi....	Mohl/a by být...
Hned jak jsem ho/ji uviděla...	Na první pohled ...	Je jako...

3. Blok o Vietnamu a Vietnamcích

Další aktivity (koncipované v kulturně standartním přístupu školitel uvede s tím, že i když přirozeně posuzujeme lidi, které vidíme poprvé, děláme to častokrát i v případě, kdy nejen o daném člověku, ale i země ze které pochází on nebo jeho rodiče víme ještě méně). Teď budeme mít příležitost si ověřit, co víme o Vietnamu a Vietnamcích.

a. Kvíz: Co víte o Vietnamu?

Časová dotace: 15 minut

Pomůcky: 4x kopie kvízu (podle počtu skupin), psací potřeby

Cíl:

- žáci se zábavnou soutěžní formou dozvědí základní údaje o Vietnamu

Popis:

Žáci pracují ve čtyřech skupinách, každá skupina dostane 1 kvíz, vyberou si zapisovatele/zapisovatelku. Dostanou pár minut na zpracování odpovědí a zakroužkují si správné odpovědi. V další fázi nechá školitel skupiny říci odpovědi a na závěr prozradí správnou odpověď. Skupinám, které mají správné odpovědi na tabuli, napíše bod.

Kvíz: Co víte o Vietnamu?

1. Vietnam sousedí s:

- a/ Kambodžou, Čínou a Laosem
- b/ Indií, Čínou a Indonésií
- c/ Afgánistánem, Japonskem a Ruskem

2. Nový rok se ve Vietnamu slaví:

- a/ stejně jako v České republice
- b/ mezi 21. lednem a 21. únorem (podle lunárního kalendáře)
- c/ 14. ledna

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

- 3. Oficiální název Vietnamu je:**
a/ **Vietnamská socialistická republika**
b/ Lidová republika Vietnam
c/ Vietnamská republika
- 4. Nejlepší známka ve škole je:**
a/ 1
b/ 5
c/ **10**
- 5. Vietnamské jméno je nejčastěji tvořeno:**
a/ **třemi jmény**
b/ pěti jmény
c/ šesti jmény
- 6. Která řeka je ve Vietnamu nejdelsší?**
a) Bílá řeka
b) **Rudá řeka**
c) Černá řeka
- 7. Co je ve Vietnamu považováno za hlavní náboženství?**
a) **Buddhismus**
b) Hinduismus
c) Islám
- 8. Z jaké oblasti pochází převážně Vietnamci v Česku?**
a) z Jihu
b) **ze Severu**
c) z vnitrozemí
- 9. Jaké je hlavní město Vietnamu?**
a) **Hanoj**
b) Haiphong
c) Danang
- 10. Kolik obyvatel má Vietnam?**
a/ **97 miliónů**
b/ 50 miliónů
c/ 20 miliónů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

b/ Co víme o Vietnamcích?

Časová dotace: 30 minut

Pomůcky: flipchartový papír, fixy, vytištěné podklady ke studiu

Cíl:

- žáci si na základě samostatné práce připraví miniprezentaci pro spolužáky a představí život Vietnamců v ČR
- žáci jsou podpořeni v pochopení odlišností v chování pramenících z kulturních odlišností

Popis:

- žáci jsou rozděleni do 3 skupin, kdy každá skupina dostane jedno téma, které si nastuduje a představí ostatním; dostane k dispozici flipchartový papír, fixy
- žáci dostanou 15 minut na zpracování s informací, že mají hlavní body z textu zaznamenat na flipchart a že budou později představeny ostatním

Text 1

Migrace z Vietnamu do ČR

První kontakty v padesátých letech (chrastavské děti)

Imigrace z Vietnamu na území dnešní ČR přicházela v několika vlnách od roku 1956. V tomto roce po mezistátní dohodě přišlo několik jednotlivců a zejména sto dětí postižených válkou. Česká strana umístila děti v Chrastavě, kde zůstaly pohromadě. Mnozí z mladých Vietnamců zůstali v tehdejším Československu na další studia. Někteří pak zvolili tuto zemi za svůj nový domov a založili rodiny. V dalších letech pak následují malé skupinky studentů.

Smlouva s VDR roku 1973

Zásadním mezníkem ve vývoji migrace vietnamské populace do Československa je rok 1973. Co se v tomto roce odehrálo? Vládní delegace Vietnamské demokratické republiky navštívila Československo v lednu 1973, aby projednala příchod nových deseti až dvanácti tisíc vietnamských občanů k získání profesních zkušeností. Vietnamský požadavek domácí stranu zaskočil a byl chápán jako mimořádně veliký. Československá strana viděla, že takové žádosti nebude moci okamžitě vyhovět. Vietnamská delegace kvůli podobným požadavkům již navštívila Polskou lidovou republiku a z Československa pak odjela do SSSR jednat o stejných tématech.

Ekonomická migrace po roce 1989

Mezi Vietnamci, kteří se podíleli na organizaci vietnamské migrace v bývalé ČSSR, se traduje, že vláda v roce 1990 uvolnila 14 milionů dolarů pro Vietnamce, kteří měli kontrakty na pracovní pobyty v zemi a kterým závody z důvodů rušení či jiných důvodů ekonomické transformace nemohly dále

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

poskytnout zaměstnání. Tlak na návrat do Vietnamu byl ale podle samotných migrantů nedůsledný. Dřívější pobyt v ČSSR tak umožňoval zůstat zde nebo jinde v Evropě.

Do České republiky odešli a odcházejí v naprosté většině Vietové (Kinh). Imigranti pocházejí především z venkova a větších měst bývalého severního Vietnamu, nejvíce z chudších provincií.

(Zdroj: <http://www.klubhanoi.cz/view.php?cisloclanku=2005040901>, kráceno)

Text 2

úryvek z blogu Asijatka.cz – výslovnost jmen

“Ahoj, jmenuju se Čan a není to Čau, ale taky to má tři písmena”, je věta, kterou teď budu říkat při KAŽDÝM představování. Kámo, Káčo, já to už nedávám. Upletla jsem si na sebe ostnatý kurvadrát. Sorry, že vás tím neustále krmím a vylejvám si tu svý zoufalý postintegrovaný srdce, ale my všechny, co se jmenujeme Trang (nebo Tran nebo Trung), máme v TÝHLE ZEMI kuřevský problém. Vy to jméno prostě NESLYŠÍTE.

Jakkoliv pomalu a nahlas artikuluju, vy to jméno prostě NESLYŠÍTE. Metapohledem mezi námi probíhá ultra roztodivná metakomunikace.

Nebo se na to prostě vybodnu a budu říkat jenom Čan, podám ruku a nechám to na osudu. Nebo se odstěhuju. Ale ne do Itálie.

Meaning of life. No meaning. Takže hezkej víkend.

(Zdroj: <http://asijatka.cz/2016/03/18/kurvadrat/>)

Text 3

Vietnamská jména

Vietnamské jméno se většinou skládá ze tří slabik. Slovo na první pozici lze označit jako příjmení. Nejčastěji se setkáváme s následujícími příjmeními: Nguyen, Tran, Le, Vu, Ngo, Do, Hoang, Dao, Dang, Dugong, Dinh, Phu, Nhu, Hua, Cung, Hoa, Kim, Manh.

Na druhé pozici ve jméně je slovo, které nám pomůže určit pohlaví osoby. Pro označení ženy se používá Thi, pro označení muže Van, popř. Huu, Lien apod.

Na posledním, třetím místě, stojí vlastní jméno, které se opět často mění podle pohlaví. Ženy jsou

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

často pojmenovávány podle rostlin, něčeho krásného: Cuc (Chryzantéma), Loan (fénix), Lieu (vrba), Suong (rosa) atd. Muži se často nazývají podle různých lidských ctností a hrdinských vlastností – Duc (ctnost, čest), Khiem (skromný), Tot (dobrý), Tuan (hrdina) apod.

(Zdroj: Interkulturní dílny, MKC, autorky Nguy Giang Linh, Nguen Thu Hang)

Další možnosti textů:

Text 4

Vzdělávání ve Vietnamu

Koncept povinné školní docházky má ve Vietnamu celkem krátkou historii a proto se školství stále vyvíjí. Vzdelání je považováno za prestiž, rodiče si myslí, že je to předpoklad pro lepší život. Platí, že ne všechny sociální vrstvy si mohou vzdělání dovolit. Ve Vietnamu je povinná pětiletá školní docházka pro děti ve věku od 6 – max. do 14-ti let, u které většinou končí děti ze zemědělských oblastí. Poté následuje nižší středoškolské vzdělání pro děti od 11 do 15 (6.- 9. třída) a vyšší středoškolské vzdělání pro děti od 15 let trvající přibližně tři roky a nebo školy odborné.

Velkým rozdílem oproti českému vzdělávání je známkování. Používají stupnici od 0 – nejhorší známka do 10 – nejlepší známka. Další odlišností je, že vietnamské děti chodí do školy 6 dní v týdnu a školní rok končí většinou už v květnu. Většina škol také požaduje, aby děti nosily uniformy. Zakázanou obuví ve škole jsou bačkory a boty na podpatku a na většině škol není povoleno barvení vlasů nebo make-up.

(ZDROJ: <http://www.sapatrip.cz/vietnamske-skolstvi/>)

(ZDROJ: http://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/Vzdelavaci_systemy_v_zemich_puvodu_deti-cizincu.pdf)

Závěr dílny:

Školitel srovná tabulku s prvními dojmy ze spotu a zeptá se žáků, zda by i teď tabulku vyplnili stejně? Co by popsali jinak a proč? atd.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Zdroje aktivit a inspirace

Dílna je volně inspirována:

MULTIKULTURNÍ CENTRUM PRAHA. *Metodika interkulturních dílen*. Praha, 2008.

KREJSOVÁ, Hana a REJŠKOVÁ, Tereza. *Metodika interkulturního semináře Stereotýpek v nás*. Praha: Multikulturní centrum Praha, 2011.

DUDKOVÁ, Lenka a Kristýna TILLOVÁ. *Na stopě začleňování globálních témat do výuky*. Olomouc: Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje, 2012. ISBN 978-80-905361-0-4.

ALLUM, Liz, Peter DRÁL, Nina GALANSKÁ, et al. *Jak víme, že to funguje?: jak zjišťovat postoje a postojové změny u žáků ve výuce*. Praha: Vzdělávací program Varianty (organizace Člověk v tísni), 2015. ISBN 978-80-87456-73-6.